

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство
Издание на Преславската градска община
Редакторъ: Владимиръ Стойчевъ

**Продаватъ се 4 парчета лозя
и авради**

въ землището на гр. Преславъ,
а именно: въ мѣстността „Бла-
тото“ две парчета; „Тунесець“
и „Каръ“ по едно парче.

Споразумѣние при **Димитъръ Чаушевъ** —
Шуменъ, книгоиздателство Спасъ Поповъ.

Г-ца Славейка Калчева
и
Г-нъ Григоръ Петровъ
сгодени

Барна Преславъ София

П. Йотовъ—учителъ

Българскиятъ народъ въ своята история

Понесълъ се отъ южни-
тъ руски степи, българ-
скиятъ народъ кацна на
Балканския полуостровъ.
Тукъ той донесе пръвъ
идеята за държава, и, ми-
навайки презъ бури, огънь
и сѣчь, оцѣлѣ, защото опрѣ
силата си върху здрави
и постоянни национални
елементи. Нѣма другъ на-
родъ, оцѣлѣлъ досега, да
е водилъ толкова борби за
самосъхранение, както бъл-
гарския. Колко чужда кръвъ
се влѣ въ жилитѣ му, но
не можа да измѣни пър-
вичната му. Българскиятъ
народъ преживѣ дни на ве-
личие и дни на падения, но
не загина. Държавата мно-
го пжти е сривана до осно-
ви, и наново се е раждала,
съ нова вѣра за свѣтли
дни. Нови жертви, нови
усилия! И все пакъ държа-
вата ни е съществувала и
ще продължава да същес-
твува. Народи като бъл-
гарския, съ толкова енергия
и упоритост, трудолюбие и
съзнаващи своята историч-
необходимость, сж малко.
Тукъ не се касае за онова,
което българскиятъ народъ
е далъ на другитѣ народи
като културна придобизка, а
като народъ, който създаде
най-здравото народностно
съзнание и неизмѣнни тра-
диции. Такова съзнание и

такива традиции другъ на-
родъ нѣма. Ето нашиятъ
исторически капиталъ, кой-
то трѣбва да пазимъ като
зеницата на окоето си. За-
щото и съ това народност-
но съзнание израстнаха ве-
ликанитѣ на племето ни, и
поливани отъ хубавитѣ бъл-
гарски традиции, тѣ живѣ-
ха и умрѣха за народъ и
държава. Но, за голѣмо не-
щастие, има още хора, кои-
то подриватъ основитѣ на
народа ни — народностното
съзнание и традиции. Но
нека знаятъ, че коренитѣ
имъ сж дълбоко врасли въ
народната душа и пѣкл:но-
то имъ дѣло е осъдено на
неуспѣхъ. И особено днесъ,
когато свѣгътъ се тресе, ко-
гато буреноснитѣ облаци на
войната сж надвиснали
надъ свѣта и съществува-
нието на малкитѣ народи се
поставя на карта, налага ни
се да запазимъ историче-
ския си капиталъ, да го му-
нираме съ всички срѣдства.
Защото, той е черталъ гра-
нитѣ на България презъ
вѣковетѣ, той създаде ней-
ното величие въ миналото,
и сжция тоя капиталъ —
народностното съзнание и
традиции, ще ни послужатъ
за звено, около което ще об-
единимъ народнитѣ сили въ
борбата за осъществяване
националнитѣ си идеали.

Помолени сме да дадемъ мѣсто въ вестника на следното
изложение, което предаваме дословно.

До

г-на областния директоръ, г-на
Командира на 7-и Преславски
полкъ, г-на Началника на отдѣ-
ление акцизи при Министер-
ството на финансиитѣ, г-на Шу-
менския Областенъ данъченъ
началникъ, редакциитѣ на вест-
ницитѣ „Зора“, „Утро и „Пре-
славска дума“.

ИЗЛОЖЕНИЕ

отъ

кмета на града, общинскитѣ съветници,
околийската земеделска задруга, търгов-
ската организация, подофицерската органи-
зация, занаятчийската организация и мѣст-
ната зем. задруга и преславски граждани,

*по поводъ скандалното поведение на
Пресл. околийски данъченъ началникъ
г-нъ Петко Георгиевъ на 18 юний т. г.*

Г-не директоре,

По инициативата на Пре-
славска община се отправи
позивъ къмъ гражданството
и се събра отъ сжщото 1000
литри вино, за да се от-
празнува общо и по-тър-
жествено лозарския праз-
дникъ „Трифоновденъ“. По-
ловината отъ това вино се
употрѣби на самия праз-
дникъ, а останалата му
часть, около 450 литри, съ
съгласието на специалния
комитетъ за това, се опре-
дѣли за даряване на войни-
цитѣ отъ 7-и Преславски
полкъ, заради особенитѣ
врѣзки, които полкътъ има
съ града ни. За да бждемъ
изправни по отношение на-
редбитѣ и законитѣ по ак-
цизитѣ, общината съ писмо
изх. № 1271 отъ 10. III.
1939 година е уведомила
Преславския данъченъ на-
чалникъ, че това вино се
оставя на съхранение въ
избата на Марчо Тодоровъ
Йозевъ отъ гр. Преславъ и
че ще се използва
при официални случаи.
Това писмо е написано по
съветитѣ на г-на данъчния
началникъ, дадени на Пре-
славския общински бирникъ
Иванъ Гочевъ. Преди око-
ло единъ месецъ група
граждани сж посетили ста-
на на I-ва Софийска трудо-
ва дружина, работяща шо-
сето отъ с. Върбица за
южна България и сж имъ

поднесли въ даръ 50 литри
отъ това събрано вино. Пре-
ди да се отнесе това вино,
единъ отъ участницитѣ въ
групата — учителъ Иванъ
Патлеевъ, е поискалъ отъ
данъчното управление раз-
решение да се откара въ-
просното количество вино
и такова устно имъ е даде-
но. Следъ нѣколко дена,
обаче, въпрѣки че данъч-
ното управление е дало
съгласието си за горния
случай, по нареждане на
данъчния началникъ, се съ-
ставя актъ.

На 17 т. м. кметътъ ни е
получилъ уведомление отъ
Командира на 7-и Преслав-
ски полкъ, че на 18 цѣ-
лиятъ полкъ ще направи
официално посещение на
Преславъ и неговитѣ стар-
ринни мѣста. Заради, както
казахме и по-горе, особенитѣ
врѣзки, които има 7-и полкъ
съ града ни, кметътъ е ре-
шилъ да поднесе, съгласно
решението на специалния
комитетъ, всичкото останало
вино на войницитѣ на 7-и
полкъ; за целта той се
е обърналъ на нѣколко пж-
ти съ молба до данъчния
началникъ да му се издаде
пжтенъ листъ и виното се
поднесе даромъ на скжпи-
тѣ гости. Данъчниятъ на-
чалникъ, обаче, безъ да
има основание за това, ка-
тегорично е отказалъ да се
даде виното, като наредилъ
запечатването му. За да из-

пълни решението на коми-
тета и желанието на цѣло-
то гражданство, посрѣща-
нето на 7-и полкъ да бжде
колкото може по-сърдечно
и се покаже къмъ г. г. офи-
церитѣ и войницитѣ по-го-
лѣмо гостоприемство, е на-
стоялъ предъ г-на данъчния
началникъ виното да се осво-
боди, като е предложилъ
заплащането на следуемия
се акцизъ. И на тая втора
молба данъчниятъ начал-
никъ е отговорилъ съ от-
казъ. И следващитѣ опити
на г-на кмета, направени
чрезъ г-на преславския око-
лийски сждия и г. преслав-
ския народенъ представи-
тель да се склони данъч-
ния началникъ и се разре-
ши предаването на виното
на гоститѣ, се указали безъ
успѣхъ.

На другия денъ сутринъ-
та кметътъ на града е по-
срещналъ на гарата гоститѣ
и предъ Командира на
7-и полкъ е изказалъ съ-
жалението си, че не може
да се предложи на войни-
цитѣ отъ полка вино за
обѣдъ, като му описалъ
случая. Възмутени отъ по-
ведението на данъчния на-
чалникъ, офицеритѣ отъ
7 полкъ сж му поискали
обяснения. И на площада
„Хорището“ въ гр. Преславъ,
по поводъ обясненията,
които г-нъ кметътъ е ималъ
за последенъ пжтъ съ да-
нъчния началникъ по гор-
ния въпросъ, въ присжт-
ствието на г-на командира
и на много граждани отъ
Преславъ, данъчниятъ на-
чалникъ си е позволилъ да
нанесе на кмета на града,
като нашъ представителъ и
пр. изпълнение на неговата
служба обидни думи, като
го е нареколъ **безсрам-
никъ и лъжець**.

Ние, представителитѣ на
Преславското гражданство,
чрезъ общинския съветъ и
професионалнитѣ и културни
организации, изказваме свое-
то възмущение отъ следно-
то:

1. Че Преславскиятъ да-
нъченъ началникъ е прене-
брегналъ волята на граж-
данството и не е позволилъ
сжщото да изпълни своя
дългъ на гостоприемство и
поднесе на скжпия за насъ
полкъ виното, което даромъ
се отстъпва за тази цель;
(Следва на II-ра страница)

ВАЖНО! ЗА ЛОЗАРИ ВАЖНО!

Долу скжпотията!

Безсмислено е да се взематъ нови сѣчива,
когато можете да поправите старитѣ на
ОКСИЖЕНОВЪ АПАРАТЪ на извън-
редно ниски цени.

Работа гарантирана писмено!

Поправки на прѣскачки се изработватъ
най-старателно и бързо.

Изработвамъ **КРЕВАТИ, ПРУЖИНИ**, боя-
дисвамъ стари таблени кревати и преопвамъ
разтеглени пружини!

Сжщо изработвамъ балкони, парапети,
врати, прозорци и всѣкакви нелѣ-
зарски работи.

Неудобрена порѣчка приемамъ
назадъ съ удоволствие.

За кръстници съмъ отпусналъ на извънредно
ниски цени двойни кревати отъ 690
лева съ най-модерни фладери.

гр. Преславъ. Строитело-желѣзарска и креватна
работилница „ВАРНА“—Юрданъ Доковъ.

Инженеръ Вл. Д. Великовъ

Омуртаговиятъ мостъ на р. Камчия при Преславъ

Проучвание за реставрация

По пътя отъ гр. Преславъ за манастира „св. Пантелеймонъ“, на около 5 км. въ коритото на р. Камчия се виждатъ останки на стълбовитѣ основи на Омуртаговия мостъ, презъ който въ древността е минавалъ пътъ за манастира и околнитѣ укрепени пунктове на столицата. Днесъ, на 10 метра отъ останките на моста, има построенъ новъ дървенъ мостъ отъ 3-и инженеренъ полкъ, за да обслужва посетителитѣ на старинитѣ въ „Патлейна“.

Омуртаговиятъ мостъ е билъ значителенъ. По всичко изглежда, че мостътъ е ималъ три отвори отъ по 15 м. Днесъ съществуватъ само основитѣ на двата срѣдни стълба съ размѣри 3×6 м. и съ фигура на съчението удълженъ шестоъгълникъ — фигура, характерна за стълбоветѣ на всички мостове, строени предъ и следъ тая епоха. Брѣговитѣ устой липсватъ, или поне сега ясно се вижда, че липсва преславскиятъ устой, които е разрушенъ, по всѣка вѣроятностъ отъ действието на рѣчнитѣ води. Пангилеймонскиятъ устой, може да се предполага, се намира въ земята — въ нанесения отъ водата пѣсѣченъ банкетъ.

Сравнявайки остатъцитѣ на моста съ съществуващи още днесъ мостове, строени около 9-и вѣкъ, съ моста при Бингенъ, съ римския мостъ въ Трирѣ, съ моста при Радлицъ — всички въ Германия, и съ моста на Хорла въ Прага, може да се възстанови съ достатъчна точностъ проекта на Омуртаговия мостъ.

Омуртаговиятъ мостъ, като инженеренъ строежъ, спада къмъ значителнитѣ. Цѣлата му дължина е би-

ла около 63 метра, отъ които на отворъ се падатъ 3×15=45 м. и остатъкътъ отъ 18 метра остава за устойгѣ. Мостътъ е билъ построенъ отъ варовникъ, какъвто се намира на самото мѣсто, и варовъ разтворъ, който и днесъ се вижда между квадратѣ на стълбоветѣ. Връзката между квадратѣ е много добре постигната. Голѣмината на отворитѣ говори за смѣлостта на неговия строител. Като се има предвидъ епохата, въ която е строенъ, следъ разрушаването на древната римска култура, която ни е оставила нѣколко значително голѣми сводови мостове, запазени и досега и които още се използватъ и сж прототипътъ на днешнитѣ сводови мостове, може да се заключи, че авторътъ на Омуртаговия мостъ е познавалъ много добре съществуващитѣ тогава римски мостове и аквадуци, нѣкои отъ които сж доживѣли до наши дни.

Приликата на Омуртаговия мостъ съ римския мостъ въ Трирѣ е голѣма. Но още по-голѣма е приликата му съ моста въ Бингенъ, построенъ презъ 990 год., значителенъ съвременникъ на Омуртаговия мостъ. Същиятъ маниеръ на зидане съжитѣ съчетания на уститѣ. Приликата е твърде съществена и логична. Като се има предвидъ, че България презъ тази епоха не е съществувала затворено и че е била въ връзка съ всички държави на западъ и изтокъ, допустимо е, бждещиятъ строителъ на Омуртаговия мостъ да е разучвалъ мостовото дѣло върху римскитѣ мостове, които сж все още прото типъ на днешнитѣ, защото

мостове въ сѣщински — модеренъ — смисълъ на думата съ техника, конструкция същи на днешнитѣ сж строили първи римлянитѣ, когато другитѣ култури — китайска, египетска, вавилонска и др., сж ни завещали мостове съ първобитна техника. Мостътъ при Бингенъ е строенъ подъ влияние на римския мостъ въ Трирѣ и на моста на Маркъ Аврелия въ южна Франция, но въ него не проличава съвършенство въ подражанието. Мостътъ въ Бингенъ е значително поупростенъ въ сравнение съ римския мостъ въ Трирѣ. Също се забелязва и въ останките на Омуртаговия мостъ — липсватъ правилни геометрични схващания, липсва изящество, съвършенство въ линията. Това е твърде естествено, защото ренесансътъ въ математичнитѣ и геометрични науки започва много покъсно. Ето защо, презъ тѣзи вѣкове, непосредствено следъ нахлуването на варваритѣ, строителитѣ не сж били запознати съ геометрията. Но, въпрѣки това, Омуртаговиятъ мостъ е много значителна инженерска постройка. Изпълнението на единъ мостъ съ отвори по 15 метра говори за голѣмъ усѣтъ къмъ статично действие на сводоветѣ. Системата на моста е била джги — полуокръжностъ запънати — точно както при моста на Бингенъ. Римскитѣ мостъ въ Трирѣ има за джги сегменти отъ окръжностъ, затова той е по-красивъ. Въобще, при всички мостове отъ тази епоха, пѣкъ и по-късно, формитѣ на отворитѣ, на сводовитѣ мостове сж джги половини или сегменти отъ окръжностъ. Други видове джги, като парабола, опорна линия, кошничена джга се използватъ много по-късно. Омуртаговиятъ мостъ, подобно на много негови съвременници, не е доживѣлъ до насъ. Едва ли е просъществувалъ повече отъ 1 — 2 вѣка. Причината за срутването му е било подмиването на преславския устой. Строителътъ му е направилъ една основна грѣшка, като е построилъ устой на такова мѣсто, въ което рѣката развива по-голѣми динамични сили — на това мѣсто дѣното е изровено следствие нѣколкократното отражение на течението, поради завоя, който се намѣрва на нѣколко стотинъ метра по-нагоре отъ мѣстостроенето на моста. За тази грѣшка не е виновенъ и строителътъ, защото законитѣ на хидравликата презъ това време сж били неизвестни. А когато единиятъ устой е билъ повече подмитъ, нарушено е било равновесието на сводоветѣ и мостътъ се е срутилъ. До днесъ въ Европа съществуватъ само онѣзи

Веселиновско селско общинско управление

Обявление № 3104

с. Веселиново 26 VI 1939 год.

На тридесетъ и първия денъ следъ публикуване настоящето въ „Преславска дума“ отъ 8—10 часа въ канцеларията на общинското управление ще се произведе публиченъ търгъ за втори пътъ съ явна конкуренция за отдаване на наемателъ експлоатацията на скотовѣдния фондъ на с. Веселиново отъ 2 парцела по 100 и 160 дек. разпарцелени на 26 парцела въ м. м. „Медина“ и „Коджа келеме“ за времето отъ 1 IV 1939 год. до 1 X 1941 год.

Първоначална цена на 1 декаръ 25 лв. за 1 год.

Залогъ за участие въ търга 10%.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитѣ.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присъственъ денъ въ общинското управление.

Отъ общината

Веселиновско селско общинско управление

Обявление № 3103

с. Веселиново 26 VI 1939 год.

На тридесетъ и първия денъ следъ публикуване настоящето въ „Преславска дума“ отъ 8 — 10 часа въ канцеларията на общинското управление ще се произведе публиченъ търгъ за втори пътъ съ явна конкуренция за отдаване на наемателъ експлоатацията на скотовѣдния фондъ на с. Ришъ въ мѣстността „Стоянска кория“ отъ 450 декари, разпредѣлена на 90 парцела за времето отъ 1 IV 1939 год. до 1 X 1941 год.

Първоначална цена на 1 декаръ за 1 година 25 лв. Залогъ за участие въ търга 10%. Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитѣ. Тържнитѣ книжа могатъ да се прегледатъ всѣки присъственъ денъ въ общинското управление.

Отъ общината

ИЗЛОЖЕНИЕ

(Продължение отъ I-ва стр.)

2. Че обидата, която същиятъ е отправилъ публично на кмета на града, когато изпълнявалъ своя дългъ и нашето желание, е обидана на цѣлото гражданство.

Най-настоятелно искаме да се произведе безпристрастна анкета за горния случай и следъ установяване на истината, виновното лице да бжде наказано най-строга, за да се разбере добре, че държавнитѣ служители сж лица, които служатъ на държавата и народа, а не хора заслѣпени отъ личнитѣ си амбиции, да тормозятъ и оскърбяватъ гражданството.

гр. Преславъ, 22. VI. 1939 г.

Общ. кметъ: Вл. Стойчевъ

Общински съветници:

Ангелъ Момовъ
Петъръ Геровъ
Кирилъ Жековъ
Кули Д. Бояджиевъ
Тодоръ Петневъ

На околийска зем. задруга

Предс.: Тодоръ Пенчевъ
Секр.: Юрд. Юрдановъ

На работнич. организация

Предс.: Петъръ Дочевъ
Секр.: Петю Геровъ

На търговската организация

Предс.: Рачо Ивановъ
Секр.: Рачо Изановъ

На друж. на запасни подоф.

Предс.: Марко Гочевъ
Секр.: Миню Вичевъ

На занаятч. организация

Предс.: Хрисчо Колевъ
Секр.: Ник. Мариновъ

На мѣстната зем. задруга

Предс.: Райко Ангеловъ
Секр.: Ст. Ивановъ

Следватъ подписитѣ на много преславски граждани.

антични и срѣдновековни мостове, които сж построени въ мѣста, дето рѣкитѣ протичатъ сравнително въ права посока. Всички мостове, построени на завои, сж се срутили.

Омуртаговиятъ мостъ трѣбва да се възстанови, защото днешниятъ времененъ дървенъ мостъ, строенъ презъ 1925 г., едва ще изтрае 5—10 години. Едно голѣмо прииждане на рѣката презъ 1932 год. е отнесло единъ устой и мостътъ е станалъ негоденъ. Презъ следната година съ срѣдства на археолог. сдр. „Българска старина“ и труда на 3-и инж. полкъ, се предприе поправка на повреденитѣ части. Не следъ много време мостътъ се е влѣгналъ и сега застрашава минаването съ тежки и леки коли. А движението за старинитѣ „Патлейна“ е твърде много засилено. Туристи отъ цѣла България посещаватъ вече светинитѣ на Преславъ. Възстановяването на моста въ неговия първоначаленъ древенъ стиль, изгледъ, техника на

строежа му, е напълно възможно и необходимо. Възстановяването му не ще бжде първия случай въ мостостроенето, защото всички древни мостове, които днесъ още се използватъ, не веднажъ сж възстановявани — разширявани, усилявани — примѣръ, римскитѣ въ Трирѣ е разширенъ, мостътъ въ Бингенъ е усиленъ, мостътъ на Карла въ Прага е отчасти възстановяванъ и всички други сж измазани съ циментовъ разтворъ.

Възстановяване на Омуртаговия мостъ ще струва около 1,200,000 лв. Пѣтътъ до „Патлейна“ и моста сж включени въ мрежата на държавни пѣтица и мостове. Надяваме се, че министерството на съобщенията ще вземе присърце този въпросъ и ще построи здравъ и траенъ мостъ на това мѣсто.

Рекл. вестникъ

Преславска дума

Едно мило тържество

На 25 юний т. м. се про-изведе годишния акт на основните училища въ гр. Преславъ. При най-разно-образна програма се даде утро отъ ученицитъ. Пре-пълнениятъ съ публика чи-талищенъ салонъ посрѣща-ше съ видимо вълнение малкитъ декламатори, пѣв-ци и свирачи и съ буренъ възторгъ ги изпращаше. Следъ проведената съ го-лѣмъ успѣхъ програма се даде кратъкъ отчетъ отъ срѣдишния директоръ г-нъ Ненчо Момовъ, относно ре-зультатитъ, постигнати за възпитанието и обучението на децата презъ настояща-та учебна година. Презъ изтеклата година сж след-вали всичко 522 ученика, 289 първоначалното учили-ще и 233 въ прогимназията. Отъ 233 ученика въ про-гимназията оставатъ въ сж-щия класъ 34 ученика, ще правятъ поправителни из-пити 53 и минаватъ въ по-горенъ класъ 146 ученика, отъ които 16 ученика съ отличенъ успѣхъ. Отъ гор-ния успѣхъ се вижда, че слабитъ ученици сж нама-лѣли сравнително миналитъ години, което показва, че преминалитъ ученици презъ миналата година съ Царска милостъ сж настигнали по успѣхъ другаритъ си. А то-ва говори много за учите-литъ въ гр. Преславъ. Презъ годината е застъпено най-широко и сериозно нацио-налното възпитание на уче-ницитъ. Всѣки класъ и от-дѣление си има свой па-тронъ изъ между нашитъ дейци за духовната ни и политическа свобода. Съ редъ баседи презъ година-та тѣ сж се запознали съ живота и дейността имъ, като съ това сж се възпи-тавали да почитатъ заслу-жилитъ голѣми български синове и да следватъ тѣх-ния примѣръ. Най-милъ мо-ментъ бѣше раздаването на дипломитъ отъ срѣдишния директоръ г-нъ Ненчо Мо-мовъ на завършилитъ съ успѣхъ ученици отъ III класъ. Съ пълна шесторка завър-шиха ученицитъ Стоянъ Кал-чевъ Димовъ и Янка Ми-тева Енева, а съ непълна шесторка Петка Стефанова, Стефанка Пенчева, Маринъ М. Байрямовъ, Димо Велевъ, Милка Божидарова и Пан-ко Антоновъ. Наградата отъ фонда „Дѣдо Добри“ получи ученичката Янка Митева на сума 1800 лв. Ученицитъ единъ следъ други се изреждаха, за да получатъ свидетелствата си и за последенъ пѣтъ, сти-скайки ржцетъ на своитъ учители, напускаха учили-щето, едни да навлѣзатъ направо въ живота и се борятъ съ несгодитъ му, а други да продължатъ уче-нието си, за да бждатъ по-вече полезни на себе си и родината. П. И.

Важно за пекаритъ (пишермеджиитъ)

Последенъ срокъ за регламентирането имъ

По поводъ окржното № III. 53. 11514/1939 г. на Министерството на търго-вията, промишлеността и труда, Варненската търгов-ско-индустриална камара съ-общава на всички пекари, заварени като такива къмъ 26 IV 1937 г., че тѣ, за да продължатъ и зана-предъ тая стопанска дей-ность, безъ да притежа-ватъ майсторски свидетел-ства по хлѣбарския заная-тъ, трѣбва най-късно до 4 юлий 1939 г. да се снаб-дятъ отъ Камарата ни съ увѣрения за свободно упраж-нение на пекарство.

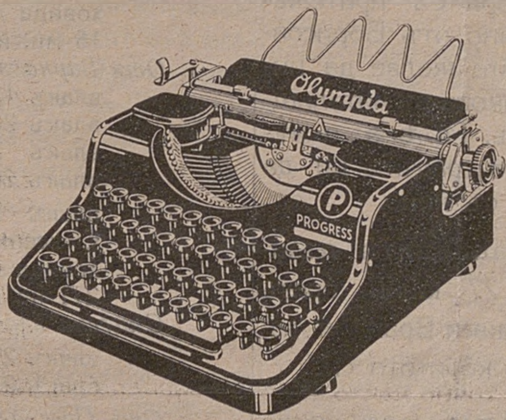
За целта сжщитъ трѣб-ва до поменатата дата да изпратятъ въ Камарата при обгербвано заявление, удо-стовѣрение отъ съответно-то занаятчийско сдружение, или ако нѣма такова, отъ общинското управление, отъ което да се вижда: кжде

и кога сж родени, подан-ство, народност, вѣроизпо-вѣдание и че на 26. IV. 1937 г. сж били заварени като „пекари“ (пишермед-жиитъ) и продължаватъ и досега да упражняватъ тая дейность.

Едновременно съ изпра-щането на заявлението и удостовѣрението, да се из-пратятъ въ Камарата ни и по 261 лв. за такса и по единъ портретъ 4/5 см. не моменталенъ.

Всички пекари, които до 4. VII. 1939 г. не изпъл-нятъ настоящето и не се снабдятъ отъ Камарата ни съ увѣрения за пекарство и продължатъ да упраж-няватъ тая стопанска дей-ность незаконно, ще бж-датъ ревизирани и ще имъ бждатъ съставени актове за глобяване и за закриване на работилницитъ имъ.

Отъ Камарата

ПИШУЩИ МАШИНИ
ОЛИМПИА
СМѢТАЧНИ МАШИНИ
ФАЦИТЪ и АСТРА
НЕНАДМИНАТИ по СЪВЪРШЕНСТВО и КАЧЕСТВО
въ книжарницитъ на
Прес. Търговски & Синове

— 12 —

3) Ответникътъ съ каруцата си стжпкалъ и така умъртвилъ 2 едномесечни прасенца, принадлежачи на ищеца. Искътъ е за 400 лева — вреди и загуби, стойността на прасенцата (чл. 57 отъ закона за задълженията и договоритъ).

4) Ответникътъ ималъ въ двора си кладенецъ, но не се накаралъ да му направи похлупакъ. Едно агне на съседа му — ищеца — влѣзло въ двора, паднало въ кладеница и се удавило. Искътъ е за 150 лева — вреди и загуби, стойността на агнето (чл. 58 ал. I отъ закона за задълженията и договоритъ).

5) Осемгодишното дете на ответника захвър-лило камъкъ и така счупило 2 предни зжба на четиринадесетгодишното дете на ищеца. Искътъ е за 600 лева — вреди и загуби, колкото е платено на жболѣкаря за направа на жбитъ, (чл. 58 ал. II отъ закона за задълженията и договоритъ).

6) Сжщо както въ предшествующия при-мѣръ, но съ тази разлика, че детето, което прави пакостта, нѣма родители, а живѣе при неговъ редовно назначенъ настойникъ (чл. 58 ал. III отъ закона за задълженията и договоритъ).

7) Слугата на ответника, докато вози снопи на господаря си, съ каруцата прегазилъ детето на ищеца и така му счупилъ костта на ржката. Искътъ е за 1000 лева — вреди и загуби, колко-то е похарчено за лѣкуване на детето, което оздравѣло напълно (чл. 58 ал. IV отъ закона за задълженията и договоритъ).

8) Злонравниятъ волъ на ответника прому-шилъ и убилъ кравата на ищеца. Искътъ е за 1000 лева — вреди и загуби, стойността на кра-вата (чл. 59 отъ закона за задълженията и дого-воритъ).

Преславски сждия-изпълнителъ

Обявление № 143/39

Подписаниятъ П. Ценовъ, сждия-изпълнителъ при Преславския околийски сждъ, на основание протокол-но опредѣление отъ 6. III. 939 г., издадено отъ Пре-славския околийски сждъ по ч. г. пр. д. № 58/937 г. обявявамъ на интересувашитъ се, че 15 дни следъ еднократното публикуване на настоящето въ в. „Пре-славска дума“ ще започне и ще свърши на онова чи-сло отъ следния месецъ, което съответствува на дата-та на обнародването до 17 часа вкл. въ канцеларията ми въ гр. Преславъ, публичната продажъ на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Петъръ Ив. Чо-бановъ, бившъ жителъ на с. Смѣдово, за дѣлба, а именно:

1) Една нива отъ 3'1 дек. въ землището на с. Смѣдово въ мѣстността „Пенчерлийски пѣтъ“ до съ-седи: Райко Желѣзовъ, пѣтъ и наследницитъ на Чер-венъ Ради, оценена 5000 лева.

2) Една нива, находяща се въ сжщото землище въ мѣстността „Качица“ отъ 3 дек. до съседи: Павли Юрдановъ Буруковъ и Ангелъ Великовъ Кабаджовъ, оценена 3000 лева.

Горниятъ имотъ не е ипотеканъ къмъ никого. Ще се продава поотдѣлно. Желаящитъ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки при-сжтственъ день и часъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастия въ продажъта, се вна-ся предварително въ Б. з. к. банка срещу удостовѣ-рение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 29. VI. 1939 год.

Сждия-изпълнителъ: П. Ценовъ

За ВЪРШАЧКИ и ТРАКТОРИ
най-издръжливитъ
съчмени и ролкови
ЛАГЕРИ
„ФИШЕРЪ“ FAG

сж най-старитъ и най-голѣми заводи,
основани въ 1883 година.

Всички необходими видове на складъ въ
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВОТО имъ

„ПАТЛЕЙНА“ А. Д.

Шуменъ, Тел. 195 — 175

— 9 —

II. Лични искове, които произтичатъ отъ полудоговори

Полудоговоръ не значи „половинъ договоръ“ — тѣтъ като тукъ нѣмаме съгласие на две, или пове-че воли за сключване въобще на договоръ. Дифи-ниция на този институтъ, познатъ още отъ рим-ското право, не е дадена въ територията на пра-вото. Задължението по полудоговоръ се оправда-ва и обяснява съ предполагаемо съгласие на странитъ, съ позволено и полезно за общия ннте-ресъ действие.

Примѣри за такива искове до 1000 лева, подсждни на общинскитъ сждилища:

1) Ответникътъ съ цѣлото си семейство зами-налъ за Америка. Кжщата си далъ подъ наемъ, но наематальтъ скоро я напустналъ. Отъ една бу-ря покрива се повредилъ и ако не бждѣлъ напра-венъ, имало опасностъ да се порути цѣлата кжща. Съседа, по своя инициатива, безъ никаква поржка отъ стопанина, купилъ керемиди, наелъ работници и поправилъ покрива. Така похарчилъ 1000 лева. Следъ това далъ кжщата подъ наемъ, като поржчалъ на наемателя да вниса наема въ банката, по влогова книжка на името на стопани-на. Ищецътъ води искъ за 1000 лева противъ сто-панина на кжщата, който, като се върналъ отъ Америка, отказалъ да плати тази сума — сто-йността на поправката.

2) Ответникътъ, следъ като посѣлъ съ жито нивата си отъ 10 декари, билъ отведенъ въ затво-ра да излежава наказание. По жътва нѣмало кой да пожне и прибере житото му, което вече прегаряло въ нивата. Братъ му наема жетвари, наема и други работници и така житотото било поженато, увършано и запазено. Ответникътъ, ка-

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годешни и вѣнчални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане имени дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Броя 1 лв. Търговски по споразумѣние
Годишенъ, абонаментъ 30 лв. Излиза всѣко 1 и 15 число

Хроника

Христо Сланевъ
председател

Окол. търг. синдикатъ
Преславъ

Благодаря искрено Вамъ и на членовѣтъ на синдиката за честиткитѣ и благопожеланията по случай рождения денъ на престолонаследника.

ЦАРЬТЪ

София — двореца
Н. В. Царя

По случай рождения денъ на Н. Ц. В. Симеонъ Князь Търновски, Възлюбления Ви синъ, Ви поднасямъ мойтъ и на търговците отъ Преславска околия поздравления и пожелания, да крепне и расте съ Божията закрила и достигне славата на съименика си Симеонъ Велики, за честь и гордостъ на българския народъ и за Ваша радостъ.

Председател
ХРИСТО СЛАНЕВЪ

Четете вестникъ Преславска дума

Въ миналия брой 30 отъ 15. VI. т. г. сж допуснати следнитѣ печатни грѣшки: въ статията „Какво трѣбва да знае всѣки длъжникъ и пр. . .“ въ втората колона, осмия редъ отдолу нагоре, цифрата 200,000 да се чете 300,000. Въ извадкитѣ отъ реферата „За общинскитѣ сѣдилища“ на стр. 6 въ примѣръ 4-ти следъ думитѣ „15 крини жито“, сж пропуснати и следва да се прибавятъ думитѣ: „но не изпълнилъ това си задължение. Ищецътъ иска 15 крини жито“.

Редакцията проси извинение отъ автора на статията г-нъ Никола Боневъ за допуснатитѣ грѣшки.

На 18 юний 7-и Преславски полкъ, воденъ отъ командира г-нъ Ковачевъ и офицеритѣ, посети гр. Преславъ, за да разгледа старинитѣ. Преславското гражданство го посрѣщна сърдечно, като отпусна за войницитѣ 500 литри вино.

Ученическата колония въ мѣстността „Ловецъ“ се работи усилено. Голѣма е вѣроятността да се открие на 1-и августъ т. г.

На 18 юний командирътъ на I-ва Софийска трудова дружина подполковникъ г. Абаджиевъ, заедно съ офицеритѣ си, които работятъ шосето Върбица — Беронско, посетиха града ни и разгледаха старинитѣ. Група граждани, начело съ околийския управител и кмета на града, ги придружи до Патлейна, където имъ дадоха обѣдъ и прекараха задушевно до вечерята. При заминаването командирътъ изказа своитѣ възхищения отъ видѣното и благодари за приема.

На 28 юний въ града ни пристигна комисията, която прегледа земеделскитѣ работници, които ще заминатъ за Германия. Преди да почне прегледа, комисията посети старинитѣ. Германцитѣ — членове на комисията, останаха възхитени отъ видѣното. Отъ Преславска околия ще заминатъ около 30 души за Германия.

Читалище „Развитие“ е въ преговори съ притежателя на кино отъ Борисовградъ, който желае да инсталира такова въ читалищния салонъ. Голѣма е вѣроятността градътъ ни да се сдобие съ кино.

Отъ падналитѣ дъждове на 27 юний презъ нощта рѣката Врана е излѣзла отъ коритото си.

Специална техническа бригада отъ отдѣлението за комасация при Министерството на земедѣлието е започнала работата по комасиране земята на село Кирилово, Преславска община. До започване на есенята земята въ това село ще бжде комасирана.

N. S. U. ВЕЛОСИПЕДИ
МОТОРЕТКИ
МОТОЦИКЛЕТИ
сѣ покрити съ свѣтловна слава!
„ПАТЛЕЙНА“ А. Д. Телефони: 195 и 175

Книжарницитѣ и печатницата
Прес. Търговски & С-ве
Шуменъ

Телефонъ № 46

Ви предлагатъ:

канцеларски материали, ученически пособия,
музикални инструменти и принадлежности, книги
за прочитъ, пишущи и смѣтачни машини.

РАЗПИСАНИЕ НА ВЛАКОВЕТЪ ГАРА ШУМЕНЪ

Ж. п. гара Шуменъ известява, че на 15 май тази година влѣзе въ сила ново разписание, споредъ което презъ сжщата минаватъ следнитѣ бързи, пѣтнически и смѣсени влакове:

Отъ София за Варна трѣгватъ отъ Шуменъ:

влакъ 204 пѣтнически на 3 ч. 54 мн.;
влакъ 24 бързъ на 5 ч. 21 мн.;
влакъ 206 пѣтнически на 10 ч. 36 мн.;
влакъ 22 бързъ на 18 ч. 3 мн.;
Смѣсени влакове само между Г.-Орѣховица до Каспичанъ вл. 232 на 0 ч. 16 мн. и вл. 272 на 15 ч. 10 мн.

Отъ Варна за София:

влакъ 125 бързъ тр. на 0 ч. 10 мн. 15. VII. — 15 IX.
влакъ 205 пѣтнич. на 1 ч. 45 мн.
влакъ 21 бързъ на 11 ч. 23 мн.
влакъ 203 пѣтнич. на 18 ч. 54 мн.
влакъ 23 бързъ на 22 ч. 53 мн.
Смѣсени отъ Каспичанъ за Г.-Орѣховица вл. 231 на 5 ч. 40 мн. и вл. 271 на 10 ч. 30 мн.

Смѣсени влакове Каспичанъ—Преславъ:

влакъ 2701 трѣгва на 6 ч. 31 мн. и
влакъ 2703 трѣгва на 8 ч. 30 мн.

Отъ Преславъ за Каспичанъ:

влакъ 2702 8 ч. 10 мн. и
влакъ 2708 20 ч. 50 мн.

Смѣсени влакове за Смѣдово:

влакъ 2601 трѣгва на 7 ч. 43 мн.
влакъ 2603 трѣгва на 11 ч. 35 мн.
влакъ 2605 трѣгва на 19 ч.

Смѣсени влакове отъ Смѣдово:

влакъ 2602 пристига Шуменъ 10 ч.
влакъ 2604 пристига Шуменъ 17 ч. 36 мн.
влакъ 2606 пристига Шуменъ 21 ч. 30 мн.

то излѣзълъ отъ затвора, получилъ житото напълно, но отказва да плати на брата си сумата 800 лева, направенитѣ разноски за прибиране храната, като възразява, че никого не е натоварвалъ да му прави такава добрина (чл. чл. 45—49 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

3) Ищецътъ платилъ на ответника 500 лева, като по погрѣшка мислѣлъ, че има да му я дължи, а въ сжщность нищо не дължалъ Води искъ за връщане на сумата.

4) Ищецътъ, ималъ да дължи на ответника 400 лева, но като плащалъ, по погрѣшка платилъ 600 лева. Води искъ за връщане 200 лева, платени въ повече, безъ да се дължатъ (чл. чл. 50—51 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

5) Ищецътъ братовъ си на ответника, децата на когото измрѣли, билъ поканенъ отъ последния да отиде да живѣе при него, да работи въ имота му при обещание, че при първа възможностъ ще го усинови. Така работилъ 3 месеца въ земеделското стопанство на ответника, докато билъ изпѣденъ. Води искъ да се заплати труда му. Иска 1000 лева, колкото ответникътъ би платилъ ако си бѣше наелъ плащанъ слуга съ храна отъ господаря. (Този искъ прилича, но не е еднакъвъ съ иска за доброволно управление — чл. 46 отъ закона за задълженията и договоритѣ, къмъ който го отнасятъ по теорията. Това е искътъ за незаконно или безпричинно обогатяване. Основава се по-скоро на справедливостта, на принципа, че никой не бива незаконно да се обогатява за чужда смѣтка — чл. 9 Г. С.)

III. Лични искове, които произтичатъ отъ престѣпления и полупрестѣпления

Престѣплението бива наказателно (углавно) и гражданско. Наказателно е, когато съ него е нарушенъ наказателенъ законъ, съ който е обявено за такова подъ страхъ на наказание. Гражданското престѣпление е по-общо понятие. То означава всѣко запретено отъ закона действие, чрезъ което едно лице умишлено причинява вреда на друго, безразлично дали това действие е наказуемо по наказателенъ законъ. Полупрестѣпление е всѣко действие, всѣко опущение, чрезъ което нѣкой, безъ намѣрение да вреди, поради невнимание или небрежностъ, причинява вреда. Задължението следствие гражданско престѣпление е установено въ чл. 56 отъ закона за задълженията и договоритѣ, а задължението следствие полупрестѣпление е установено въ чл. 57 отъ сжщия законъ. Трѣбва да се знае че „небрежностъ“ и „непредпазливостъ“, сж все видове вина.

Примѣри за такива искове до 1000 лева, подсѣдни на общинскитѣ сѣдилища:

1) Ответникътъ открадналъ, заклалъ и изялъ една овца, принадлежаща на ищеца. Съ присѣда, влѣзла въ законна сила, осѣденъ е отъ околийския сѣдъ на затворъ за кражба, Ищецътъ води искъ за 300 лева — вреди и загуби, стойността на овцата, като представя преписъ отъ присѣдата и удостоверение, че е влѣзла въ законна сила. (Чл. 56 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

2) Ищецътъ и ответникътъ наедно били на ловъ. Ответникътъ, докато стреля на заякъ, убилъ ловното куче на ищеца. Искътъ е за 1000 лева — вреди и загуби, стойността на кучето (чл. 57 отъ закона за задълженията и договоритѣ).

На 12 юний 1939 год.
23 часа Иванка Аврамова,
73 годишна, отъ с. Салманово,
Преславско, се е обесила съ коланъ въ плѣвнята. Причини — страдала отъ неизлѣчима болестъ.

На 21 юний т. г. 10 ч.
Хриска Кузманова Сланева,
46 годишна отъ с. Салманово,
се обесила на едно сливово дърво съ вѣже. Причини — страдала отъ неизлѣчима болестъ.

Поради настѣпилата
ваканция, вестникътъ нѣма да излѣзе три броя.
Излизането му ще продължи на 1 септемврий.

Отъ редакцията

ДЕЦА,

четохте ли книжката

ВЕСЕЛИЯТЪ ТАРАЛЕЖЪ

отъ Веса Паспалеева?